

**Zpráva o realizaci
Národního programu reform
České republiky 2015
a reformní plány v reakci
na doporučení Rady z roku 2015**

Úřad vlády České republiky

Obsah

1. Úvod	1
2. Aktuální výhled ekonomiky ČR	2
3. Reformní plány v reakci na doporučení Rady z roku 2015	3
3.1 Fiskální strategie a zdravotnictví	3
3.2 Daňová politika a veřejné zakázky	3
3.3 Daňová politika a služby péče o děti	5
3.4 Vzdělávání	5
4. Pokrok v realizaci reformních opatření vlády z NPR 2015	7
4.1 Udržitelné veřejné finance, efektivní veřejná správa a kvalitní legislativní prostředí.....	7
4.1.1 Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí	7
4.1.2 Zlepšení správy finančních prostředků EU	7
4.1.3 Efektivní veřejná správa a kvalitní legislativní prostředí	8
4.2 Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl.....	9
4.2.1 Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání	9
4.2.2 Průmyslová politika	10
4.2.3 Dopravní infrastruktura.....	10
4.2.4 Digitální agenda	11
4.2.5 Energetika a ochrana klimatu.....	11
4.2.6 Environmentální politika	12
4.2.7 Zemědělská politika	13
4.3 Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování.....	13
4.3.1 Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce	13
4.3.2 Kvalitní a dostupná zdravotní péče	14
4.3.3 Sociální začleňování a boj s chudobou.....	14
4.3.4 Rovnost žen a mužů	15
4.3.5 Kvalitní vzdělávání	15
4.3.6 Reforma regulovaných povolání	16
4.3.7 Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí	16
4.3.8 Strategie migrační politiky ČR.....	16
4.4 Růst založený na výzkumu a inovacích.....	17
4.4.1 Hodnocení a financování vědy, výzkumu a inovací (VaVal).....	17
4.4.2 Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum	17
4.4.3 Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými organizacemi.....	18
4.4.4 Inovační podnikání a rozvoj startupů	18
4.4.5 Kosmické aktivity.....	19
5. Závěr	20
Příloha č. 1: Přehled opatření v reakci na doporučení Rady z roku 2015	21
Příloha č. 2: Přehled plnění reformních opatření z NPR 2015	27

1. Úvod

Zpráva o realizaci Národního programu reforem České republiky 2015 a reformní plány v reakci na doporučení z roku 2015 je předkládána v návaznosti na usnesení Výboru pro Evropskou unii ze dne 29. dubna 2015 č. 17. Představuje celkové zhodnocení plnění opatření uvedených v Národním programu reforem (NPR) České republiky pro rok 2015 a také plánované kroky reagující na hospodářsko-politická doporučení Rady z roku 2015¹.

Zpráva je rozdělena na tři části. První je věnována aktuální makroekonomické predikci Ministerstva financí (MF) z října 2015. Druhá část představuje plánované kroky a stav implementace již započatých opatření, kterými vláda ČR reaguje na doporučení Rady. Poslední část shrnuje učiněný pokrok u opatření stanovených vládou ČR v NPR 2015. Tabulkové přílohy materiálu potom obsahují podrobnější přehled k aktuálnímu stavu realizace jednotlivých opatření. Údaje uvedené v materiálu a přílohách jsou aktuální k 31. říjnu 2015.

Obsah materiálu je v souladu s jednotlivými sektorovými strategiemi vlády a Akčním plánem na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti ČR. Přestože jeho primárním cílem je poskytnutí uceleného obrázku o plnění opatření stanovených v NPR 2015, obsahuje zmínku i o některých nových iniciativách a opatřeních, na které bude dále navázáno při přípravě Národního programu reforem pro rok 2016.

Dokument vznikl prostřednictvím meziresortní spolupráce za koordinace Úřadu vlády ČR. Byl projednán se zástupci hospodářských a sociálních partnerů a další odborné veřejnosti. Řada jejich podnětů byla využita k úpravám či doplnění textu.

¹ Doporučení Rady ze dne 14. července 2015 k Národnímu programu reforem České republiky na rok 2015 a stanovisko Rady ke Konvergenčnímu programu České republiky z roku 2015 (2015/C 272/09)

2. Aktuální výhled ekonomiky ČR

Makroekonomická predikce pro NPR 2015 byla zpracována na základě dat dostupných k 1. dubnu 2015. V následujícím textu je uvedeno porovnání predikce pro NPR 2015 s aktuální říjnovou predikcí MF ČR, která vychází z dat dostupných ke 12. říjnu 2015.

Ekonomika je v lepší kondici, než předpokládal makroekonomický scénář Národního programu reforem. Příčinou podstatného zvýšení odhadu růstu reálného HDP pro rok 2015 je silný růst HDP v 1. pololetí vlivem nečekaně silného působení jednorázových faktorů. K růstu HDP významnou měrou přispěly čisté daně z produktů, konkrétně spotřební daně z tabákových výrobků v důsledku legislativního omezení platnosti tabákových nálepek. Tento efekt se rovněž projevuje ve zvýšení odhadu příspěvku změny zásob k růstu HDP. K posílení ekonomického růstu dále přispívá překvapivě hluboký pokles cen ropy.

Zvýšení odhadu HDP pro rok 2015 odráží velmi dynamickou domácí poptávku. Silný růst tvorby hrubého fixního kapitálu v 1. pololetí potvrzuje snahu o vyčerpání maximálního množství prostředků z fondů EU z finanční perspektivy 2007–2013 do konce roku 2015. V této souvislosti byl odhad tempa růstu investic zvýšen pro rok 2015 a snížen pro rok následující.

Zlepšující se pozici české ekonomiky v hospodářském cyklu odpovídá i situace na trhu

práce a zvýšení odhadu růstu zaměstnanosti a snížení míry nezaměstnanosti. V této oblasti jsou však již patrné problémy při obsazování pracovních pozic. Počet nabízených neobsazených míst výrazně roste a situace dlouhodobě nezaměstnaných se příliš nelepší.

Nízké ceny ropy a přetrvávání globálního nízkoinflačního prostředí vedly ke snížení odhadu průměrné míry inflace pro rok 2016.

Za snížením odhadu přebytku na běžném účtu platební bilance pak stojí zejména předpokládaný pomalejší růst přebytku obchodní bilance vlivem zpomalení růstu exportní výkonnosti a zhoršení směnných relací.

Rizika predikce jsou považována za vychýlená směrem dolů, a to zejména kvůli rizikům ve vnějším prostředí. Jedná se hlavně o nejistoty spojené se zpomalováním čínské ekonomiky, načasováním zvyšování měnově-politických sazeb v USA a dalším vývojem v kauze týkající se manipulací s měřením emisí u dieselových motorů vozů koncernu Volkswagen. Další nepříznivým faktorem pak je nestabilita na Blízkém východě a v severní Africe, která vyvolala vážnou migrační krizi. Makroekonomické dopady výše uvedených rizik však vzhledem k nejasné situaci není možné kvantifikovat.

Tabulka 1: Hlavní makroekonomické indikátory - srovnání

		NPR 2015				Predikce říjen 2015				Rozdíl			
		2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	4 465	4 643	4 816	5 000	4 482	4 642	4 820	5 014	16	-2	3	14
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,7	2,5	2,3	2,2	4,5	2,7	2,4	2,4	1,8	0,2	0,1	0,2
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	2,7	2,3	2,2	2,1	2,9	2,5	2,3	2,3	0,2	0,1	0,1	0,2
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	1,7	1,6	1,5	1,3	2,2	2,0	1,5	1,3	0,5	0,4	0,0	0,0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	5,3	4,2	3,2	3,1	8,2	2,9	3,4	3,2	2,9	-1,3	0,2	0,1
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	<i>proc. body, s.c.</i>	-0,3	0,0	0,1	0,1	-0,2	0,3	0,2	0,2	0,1	0,3	0,1	0,1
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>proc. body, s.c.</i>	0,0	0,1	0,0	0,0	0,7	0,0	-0,1	0,0	0,7	-0,1	-0,1	0,0
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,9	1,4	1,4	1,5	0,7	0,9	1,4	1,6	-1,2	-0,5	0,0	0,1
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	0,3	1,5	1,8	1,9	0,4	1,1	1,9	1,9	0,1	-0,4	0,1	0,0
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	0,7	0,2	0,1	0,1	1,3	0,3	0,1	0,1	0,6	0,1	0,0	0,0
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	5,7	5,5	5,4	5,3	5,2	4,9	4,8	4,7	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6
Objem mezd a platů (domácí koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	3,9	4,1	4,1	4,1	4,2	4,3	4,3	4,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Poměr salda BÚ k HDP	<i>%</i>	1,3	0,9	0,4	0,0	0,7	0,2	-0,2	-0,3	-0,6	-0,7	-0,6	-0,3
<u>Předpoklady:</u>													
Směnný kurz CZK/EUR		27,5	27,5	27,2	26,8	27,3	27,1	26,8	26,2	-0,2	-0,4	-0,4	-0,6
Dlouhodobé úrokové sazby (10 let)	<i>% p.a.</i>	0,6	0,8	1,2	1,8	0,7	1,2	1,5	1,8	0,1	0,4	0,3	0,0
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	60	68	74	77	54	59	68	72	-6	-9	-6	-5
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v %, s.c.</i>	1,4	1,8	1,9	2,1	1,4	1,6	2,0	2,1	0,0	-0,2	0,1	0,0

Zdroj: Makroekonomická predikce ČR, Ministerstvo financí, duben a říjen 2015

3. Reformní plány v reakci na doporučení Rady z roku 2015

3.1 Fiskální strategie a zdravotnictví

Doporučení č. 1: Dosáhnout fiskální korekce ve výši 0,5 % HDP v roce 2016. Dále zlepšit nákladovou efektivnost a správu ve zdravotnictví.

a) Dosáhnout fiskální korekce ve výši 0,5 % HDP v roce 2016.

Vláda se po období silné konsolidace rozhodla od roku 2014 pro expanzivní politiku, která napomohla k ekonomickému růstu. Tato podpora kulminuje v roce 2015. Od roku 2016 až do konce horizontu predikce počítá s kladným fiskálním úsilím, způsobeným především příjmovými opatřeními v souvislosti s bojem proti daňovým únikům. Vláda schválila v Konvergenčním programu trajektorii deficitů vládního sektoru, která by ve střednědobém horizontu měla vést prakticky k dosažení střednědobého rozpočtového cíle, který pro ČR odpovídá strukturálnímu saldu -1 % HDP.

Podrobnější hodnocení fiskálního úsilí bude popsáno ve fiskálním výhledu, který MF vydá na konci listopadu 2015.

b) Dále zlepšit nákladovou efektivnost a správu ve zdravotnictví.

V rámci dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí vláda navazuje na cíle a opatření definované v NPR 2015 a pokračuje v jejich implementaci. Mezi tato opatření se řadí mimo jiné snižování ročních nákladů na činnost zdravotních pojišťoven, zavedení centrálních nákupů pro nemocnice přímo řízené Ministerstvem zdravotnictví (MZd), návrh zákona o transformaci nemocnic v neziskové organizace, projekt nelegislativního charakteru DRG Restart a návrh na změnu přerozdělování vybraného pojistného zdravotních pojišťoven metodou PCG (Pharmacy-based Cost Groups).

Posunem ke zvýšené transparentnosti systému hospodaření s veřejnými prostředky bylo schválení tzv. transparenční novely v srpnu 2015, jejímž obsahem je například povinné zveřejňování smluv a jejich dodatků mezi poskytovatelem a plátcem. Norma také nově upravuje poskytování informací zdravotních pojišťoven MZd pro účely přípravy úhradové vyhlášky. Vláda dále schválila záměr o racionalizaci tvorby údajové základny výkazů o výkonnosti zdravotnických zařízení, který přispěje k zefektivnění informační základny státu pro statistické, kontrolní a analytické účely a usnadní komparaci zdravotního systému

na úrovni EU či měření efektivity zdravotnického systému.

3.2 Daňová politika a veřejné zakázky

Doporučení č. 2: Bojovat s daňovými úniky, zjednodušit daňový systém a provést protikorupční plán. Podniknout opatření ke zvýšení transparentnosti a efektivnosti při zadávání veřejných zakázek, zejména zavedením centrálního registru veřejných zakázek a posílením vedení a dohledu.

a) Bojovat s daňovými úniky, zjednodušit daňový systém a provést protikorupční plán.

Boj s daňovými úniky je založen na třech pilířích, které jsou vzájemně propojené a které cílí vždy na jiný druh daňových podvodů. Těmito pilíři jsou: mechanismus přenesení daňové povinnosti, kontrolní hlášení a elektronická evidence tržeb (EET).

V průběhu roku 2015 došlo k rozšíření aplikace mechanismu přenesení daňové povinnosti na vybrané druhy zboží a služeb (mobilní telefony, notebooky, herní konzole, drahé kovy a také vybrané obiloviny a technické plodiny včetně olejnatých semen a cukrové řepy). Od ledna 2016 se mechanismus přenesení daňové povinnosti použije pro nemovitosti a v přípravě je nařízení vlády pro dodání zemního plynu a elektřiny, kde by se tento mechanismus mohl začít používat v prvním čtvrtletí roku 2016. ČR v současné době v rámci vyjednávání s Evropskou komisí (EK) usiluje o možnost širší aplikace mechanismu přenesení daňové povinnosti. Cílem je vyšší flexibilita aplikace tohoto mechanismu, neboť současná evropská legislativa neumožňuje rychlou reakci na změnu zboží a služeb, které jsou zneužívány pro podvody na DPH.

Kontrolní hlášení bude s účinností od 1. ledna 2016 cílit na podvody s neoprávněně nárokovánými nadměrnými daňovými odpočty.

Ve druhém čtení v Poslanecké sněmovně se aktuálně nachází návrh elektronické evidence tržeb, která má zamezit zatajování zdanitelných příjmů. Působnost tohoto opatření je ve srovnání se dvěma výše uvedenými opatřeními širší a bude mít dosah i na daně z příjmů. Předpokládané spuštění celého projektu je plánováno nejdříve v průběhu druhého pololetí roku 2016. Důvodem je vytvoření dodatečného prostoru podnikatelům, kteří budou muset

zákonu přizpůsobit software nebo pokladny. V souvislosti se zavedením EET je plánováno také kompenzační opatření, které spočívá v zavedení jednorázové slevy na dani z příjmů pro podnikající fyzické osoby. Současně bude také zavedena kompenzace pro podnikatele v sektoru pohostinství a ubytování, kdy dojde k přeřazení restauračních služeb ze základní do snížené sazby DPH, tzn. snížení sazby z 21 na 15 %.

Bojem s daňovými úniky se zabýval také tým Kobra, složený ze zástupců daňové správy, celní správy a policie zřízený 1. června 2014. Dosavadní práci týmu Kobra se podařilo zabránit daňovým únikům ve výši cca 2,4 mld. Kč.

Další kroky se týkají zefektivnění činnosti finanční správy a vyšší míry elektronizace oběhu daňových dokladů ve prospěch snížení administrativních nákladů a zrychlení schopnosti správce daně reagovat na aktuální hrozby daňových úniků. Konkrétně jde o možnost změny místní příslušnosti správce daně z virtuální adresy daňového subjektu do místa skutečné ekonomické činnosti firmy (zefektivnění vyhledávací činnosti a kontrolních postupů v rámci celé ČR, efektivnější rozvržení personálních kapacit) či rozšíření povinnosti elektronických přiznání od roku 2016 pro všechny plátce DPH (možnost rychleji reagovat na případné daňové podvody a efektivněji jim zabraňovat).

Boj s korupcí je současnou vládou zařazen mezi jednu z hlavních priorit, která se výrazně promítla do Programového prohlášení vlády. Detailní vyhodnocení Akčního plánu boje s korupcí na rok 2015 bude provedeno dle usnesení vlády² do 31. března 2016. Tomuto zhodnocení bude navíc předcházet předložení podrobných zpráv z jednotlivých rezortů a správních úřadů o stavu a způsobu plnění úkolů obsažených v Akčním plánu, a to do termínu 31. ledna 2016. Zároveň dle stejného usnesení bude vládou do 30. listopadu 2015 předložen návrh Akčního plánu boje s korupcí na rok 2016, který bude rozvíjet prioritní oblasti protikorupčního boje stanovené v předešlém dokumentu.

b) Podniknout opatření ke zvýšení transparentnosti a efektivnosti při zadávání veřejných zakázek, zejména zavedením centrálního registru veřejných zakázek a posílením vedení a dohledu.

Poslanecký návrh zákona, jehož cílem je zřízení centrálního elektronického registru smluv pro uveřejňování některých smluv uzavřených veřejnou správou, byl dne 18. září 2015

v Poslanecké sněmovně schválen ve třetím čtení. Následovat bude jeho projednávání v Senátu. Návrh má vstoupit v účinnost dne 1. července 2016, od 1. července 2017 pak vstoupí v účinnost také jeho opatření podmiňující platnost smluv uzavřených veřejnou správou jejich zveřejněním. Dle současné podoby návrhu bude zveřejňování smluv realizováno prostřednictvím Portálu veřejné správy.

Dne 1. srpna 2015 byla do ostrého provozu spuštěna elektronická aplikace pro administraci a zadávání veřejných zakázek a koncesí, Národní elektronický nástroj (NEN). Jedná se o další krok procesu podpory elektronického zadávání veřejných zakázek v ČR. Spuštěním NEN zároveň ČR zajistí, vedle zvýšení transparentnosti procesu zadávání veřejných zakázek, splnění požadavků EU a naplní povinnost vycházející z nových evropských zadávacích směrnic, které dávají členským státům za úkol zabezpečit a realizovat plně elektronickou komunikaci při zadávání veřejných zakázek nejpozději do října 2018.

NEN je určen zejména pro ty zadavatele, kteří dosud nemají elektronicky zajištěno zadávání veřejných zakázek anebo již nadále nechtějí investovat finanční prostředky do vlastního řešení elektronického nástroje. NEN ulehčí přístup malým a středním podnikatelům na trh s veřejnými zakázkami. Zadavatelé budou mít možnost používat komplexní elektronický nástroj garantovaný státem. Informace o veřejných zakázkách budou dostupné i široké veřejnosti. NEN je pro uživatele zdarma. Zpoplatněny jsou pouze úkony realizované třetími stranami (tj. zadavatel stále platí za uveřejnění formuláře ve Věstníku veřejných zakázek jeho provozovateli, případně za pořízení kvalifikovaného certifikátu - elektronického podpisu certifikační autoritě). Využívání NEN je pro zadavatele v současné době nepovinné.

V říjnu 2015 byl vládou schválen návrh zákona o zadávání veřejných zakázek, který by měl vstoupit v účinnost nejpozději do 18. dubna 2016. Současně je připravována metodika, která by měla zadavatelům usnadnit používání zákona. Zákon o zadávání veřejných zakázek je především transpozicí nových evropských směrnic a je v něm kladen důraz na transparentnost i efektivnost. Zdůrazněna je i zodpovědnost jednotlivých zadavatelů. Jsou provedena opatření za účelem zvýšení účinnosti dohledu nad dodržováním zákona.

² Ze dne 15. prosince 2014 č. 1057.

3.3 Daňová politika a služby péče o děti

Doporučení č. 3: Snížit vysoké daňové zatížení osob s nízkými příjmy přesunutím daňové zátěže do jiných oblastí. Dále zvýšit dostupnost cenově přijatelných služeb péče o děti.

a) Snížit vysoké daňové zatížení osob s nízkými příjmy přesunutím daňové zátěže do jiných oblastí.

ČR roku 2015 přijala opatření za účelem snížení daňové zátěže pracujících důchodců a rodin s dětmi. Sleva na dani za druhé a další dítě by měla být dle návrhu zákona, který nyní projednává Poslanecká sněmovna, od roku 2016 dále navýšena.

Problematika péče o děti je řešena zavedením slevy na dani za umístění dítěte do zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy až do výše minimální mzdy (tzv. školkovné). Toto opatření nabylo účinnosti roku 2015, ale slevu lze uplatnit i za zdaňovací období roku 2014.

Výpadky v rozpočtu budou částečně kompenzovány výnosy plynoucími ze zvýšení daňových sazeb v oblasti hazardu (plánováno od roku 2016) a tabáku (plánováno postupně zavádění mezi lety 2016 a 2018). Obě úpravy nyní procházejí schvalováním v Parlamentu ČR.

b) Dále zvýšit dostupnost cenově přijatelných služeb péče o děti.

V listopadu 2014 vstoupil v platnost tzv. zákon o dětské skupině, který nastavil základní parametry služby péče o dítě na nekomerční bázi, která je alternativou ke stávajícím službám péče o děti předškolního věku. Opatření umožňuje udržet kontakt rodiče se zaměstnáním v době péče o dítě již od 1 roku věku a jeho postupný návrat nebo vstup na trh práce. Zároveň vešla v účinnost novela zákona o daních z příjmu obsahující prorodinná daňová opatření. Možnost (nikoliv povinnost) evidence dětské skupiny byla zavedena novelou zákona o dětské skupině v červnu 2015. V současné době (k 1. listopadu 2015) Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) eviduje 56 dětských skupin, další desítky žádostí o evidenci je v procesu zpracovávání. Podstatnou výhodou pro poskytovatele dětských skupin je možnost využít financování z Evropského sociálního fondu. V prvním kole výzvy byla na jejich podporu vyčleněna částka 1 mld. Kč, celkem je v rámci investiční osy 1.2 Operačního programu Zaměstnanost (OP Z) určeno na podporu zařízení péče o děti vyčleněno 7,9 mld. Kč.

Dále je připraven projekt Implementace dětských skupin, v jehož rámci bude poskytováno komplexní poradenství a metodická podpora poskytovatelům dětských skupin. V neposlední řadě probíhají práce na projektu k podpoře péče o nejmenší děti od 6 měsíců v malém kolektivu prostřednictvím tzv. mikrojeslí. Služby péče o předškolní děti jsou rovněž v současné době diskutovány Odbornou komisí pro rodinnou politiku. V Parlamentu ČR je v současné době také projednávána minimální věková hranice pro možné přijetí do předškolního vzdělávání, a to od 2 let.

Rovněž pokračují práce na rozšiřování kapacit mateřských škol (MŠ). V roce 2015 bylo uzavřeno první kolo podpory jak z fondu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), tak z fondu MF. Výzvy z těchto projektů budou vypsány i pro rok 2016. Byl schválen Integrovaný regionální operační program (IROP), z něž bude rozšiřování kapacit MŠ v budoucnu také podpořeno.

3.4 Vzdělávání

Doporučení č. 4: Přijmout reformu vysokého školství. Zajistit odpovídající odbornou přípravu učitelů, podpořit školy vykazující slabé výsledky a podniknout opatření ke zvýšení školní docházky u znevýhodněných dětí, včetně Romů.

a) Přijmout reformu vysokého školství.

Zásadním krokem k reformě vysokého školství je novela zákona o vysokých školách, na kterou navazují dvě klíčová nařízení: (i) Nařízení vlády o standardech pro institucionální akreditaci, standardech pro akreditaci studijního programu a standardech pro akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem, a (ii) Nařízení vlády o oblastech vzdělávání, které vymezuje úseky vysokoškolského vzdělávání pro udělování institucionálních akreditací.

Návrh novely v současné době prochází standardním legislativním procesem, v květnu 2015 prošel prvním čtením v Poslanecké sněmovně a v říjnu byl projednán ve Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu. Schválení novely zákona Parlamentem ČR a podepsání prezidentem jsou plánovány do konce roku 2015. Návrhy nařízení vlády byly v letních měsících připomínkovány reprezentacemi vysokých škol a dotčenými ministerstvy, v říjnu pokračovala jednání v pracovní skupině tvořené zástupci MŠMT, České konference rektorů a Rady vysokých škol.

b) Zajistit odpovídající odbornou přípravu učitelů, podpořit školy vykazující slabé výsledky a podniknout opatření ke zvýšení školní docházky u znevýhodněných dětí, včetně Romů.

V roce 2015 byl jako výstup z projektu IPn Kariérní systém vytvořen návrh kariérního systému, který je podrobován revizi a dílčím korekcím, zároveň byly zahájeny přípravné práce pro úpravu legislativy, jež jsou provázeny konzultacemi se zainteresovanými subjekty. V plánu je dokončení revize návrhu kariérního systému a přípravných legislativních prací tak, aby návrh novely zákona o pedagogických pracovnících byl schválen v průběhu roku 2016.

Ve snaze vytvořit komplexní hodnotící rámec byla zahájena příprava projektu, jehož cílem je budovat kulturu hodnocení výsledků vzdělávání na všech úrovních vzdělávacího systému a strategický přístup k vedení a sdílení představy o kvalitě ve vzdělávání. V rámci projektu dojde k provázání a propojení externího hodnocení a autoevaluace škol. Realizace projektu je předpokládána v roce 2016.

V současné době je připravováno zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání. Tato novela definuje také minimální věkovou hranici pro možné přijetí do předškolního vzdělávání, a to na 2 roky. Návrh legislativní úpravy byl v září 2015 schválen vládou a postoupen do schvalovacího procesu v Parlamentu ČR. Schválení legislativní úpravy se předpokládá v průběhu roku 2016, přičemž účinnosti by měla nabýt k 1. září 2017. Zároveň s procesem přípravy zavedení této povinnosti se pracuje na budování kapacit MŠ.

Od dubna 2015 je připravována vyhláška k provedení § 19 novelizovaného školského zákona, jenž nově ukotvuje princip individuální podpory každého žáka s potřebou podpůrných opatření. V listopadu bude vyhláška zaslána do mezirezortního připomínkového řízení s cílem schválení do konce roku 2015. Účinnost vyhlášky je plánována od 1. září 2016.

Dále byly zahájeny práce na zrušení přílohy pro žáky s lehkým mentálním postižením Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Tito žáci tak budou nově vzdělávání podle individuálního vzdělávacího

plánu v rámci RVP ZV. Cílem je schválit nový RVP ZV do konce roku 2015 tak, aby změny mohly vstoupit do praxe k 1. září 2016. Schválení a finalizace RVP ZV je navázáno na finální znění vyhlášky (viz výše), proto se oba dokumenty připravují v těsné součinnosti. V rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) byla zahájena příprava projektu, jehož cílem je v obcích s výskytem sociálně vyloučených lokalit napomoci vytváření strategií vedoucích k sociálnímu začleňování s důrazem na inkluzivitu ve vzdělávání.

Současně se připravuje zahájení aktivit projektů zaměřených na plánování společné nebo sdílené aktivity v území, které přispějí k naplnění Dlouhodobého záměru vzdělávání a vzdělávací soustavy kraje a zlepší kvalitu vzdělávání ve školách, s důrazem na podporu škol se slabšími výsledky, slabších žáků a rozvoj potenciálu každého žáka. K rozvoji středních a vyšších odborných škol je určen projekt Krajské akční plány rozvoje vzdělávání, který se zaměřuje na vzdělávání, včetně neformálního a zájmového vzdělávání, které je vázáno na regionální specifika. K rozvoji předškolního a základního vzdělávání (včetně neformálního a zájmového) je určen projekt Místní akční plány rozvoje vzdělávání. K identifikovaným opatřením akčních plánů pak bude směřovat budoucí podpora z OP VVV.

V rámci přípravy realizace OP VVV probíhají rovněž aktivity na soustavě projektů s názvem KLIMA. Jedná se o systémové a koncepční projekty, tematická partnerství, společné sítě a šablony. Cílem jednotlivých projektů je podpora kvalitní výuky a učitele.

V oblasti integrace cizinců je hlavním podpůrným nástrojem podpora výuky a znalosti českého jazyka. Tato podpora je cílena na děti a žáky, kteří v ČR mají povolen určitý druh pobytu. Jejich financování je realizováno prostřednictvím dotačních programů MŠMT a Ministerstva vnitra (MV), krajská pracoviště Národního institutu dalšího vzdělávání zajišťují školení a přímou metodickou, informační a organizační pomoc školám při vzdělávání dětí cizinců.

4. Pokrok v realizaci reformních opatření vlády z NPR 2015

Níže uvedená opatření stanovená v NPR 2015 jsou v souladu se strategickými a koncepčními dokumenty vlády, zejména Akčním plánem na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti ČR schváleným vládou v prosinci 2014. Aktuálně je připravována Zpráva o implementaci Akčního plánu za třetí čtvrtletí roku 2015, její předložení vládě je plánováno v listopadu 2015. Současně byly zahájeny práce na přípravě Akčního plánu pro rok 2016, jehož předložení vládě se očekává v prosinci 2015.

Do probíhající diskuze o strukturálních změnách ve společnosti přispěl i dokument Národní iniciativa Průmysl 4.0, zveřejněný 15. září 2015. Dokument se zabývá tématy, jako jsou např. technologické předpoklady a vize, požadavky na aplikovaný výzkum, standardizace, bezpečnost, dopady na trh práce, vzdělávací soustavu či regulační prostředí. Možnosti rozvoje ekonomiky a podpora konkurenceschopnosti, které souvisejí s tzv. čtvrtou průmyslovou revolucí, budou dále rozpracovány do akčního plánu, který by měl být předložen vládě v březnu 2016.

4.1 Udržitelné veřejné finance, efektivní veřejná správa a kvalitní legislativní prostředí³

4.1.1 Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí

Posílení fiskálního rámce

Projednáváním v Poslanecké sněmovně pokračuje legislativní proces schvalování vládních návrhů právních předpisů v oblasti rozpočtové odpovědnosti. Jejich prostřednictvím dojde k posílení národního fiskálního rámce a implementaci směrnice Rady EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států. Účinnost právní úpravy je navrhována od 1. ledna 2016.

Revizní mechanismus důchodového věku

Ve vazbě na doporučení Odborné komise pro důchodovou reformu je připraven návrh věcného záměru zákona, který upraví ukončení zvyšování důchodového věku při dosažení věku 65 let a implementaci mechanismu pravidelné revize stanovení důchodového věku.

³ V této kapitole jsou rovněž zohledněna opatření, která jsou v NPR 2015 uvedena jako opatření reagující na doporučení z roku 2014. Jde zejména o oblasti posílení fiskálního rámce, důchodového systému, správy finančních prostředků EU a zákon o státní službě.

4.1.2 Zlepšení správy finančních prostředků EU

Vláda přijala soubor metodických dokumentů (závazných pokynů a nezávazných doporučení), které představují harmonizovaný základ pravidel a administrativních postupů pro všechny subjekty implementace. Stanovení jednotných pravidel v klíčových oblastech implementace přispěje k jasnějšímu a přehlednějšímu nastavení pravidel pro příjemce podpory z rozpočtu EU. Závazná pravidla pro poskytovatele podpory se totiž promítnou do pravidel pro žadatele a příjemce prostřednictvím tzv. řídicí dokumentace programů. Dne 26. března 2015 byla s účinností od 1. června 2015 přijata zastřešující Metodika řízení programů. Poslední část metodického prostředí, Metodika certifikace, byla vydána v květnu 2015, s účinností od 1. června 2015.

V souvislosti s novým programovým obdobím 2014–2020 probíhá v kontextu spuštění čerpání finančních prostředků z evropských fondů tzv. ověření určení orgánů neboli „audit designace“. Tuto činnost zajišťuje nezávislý auditní subjekt, kterým je na základě usnesení vlády⁴ určeno MF/Auditní orgán. Až na základě závěrečné zprávy z auditu a vydání auditorského stanoviska „bez výhrad“ (znamenajícího soulad s nastavenými požadavky) bude možná realizace prvních průběžných plateb z EU do ČR.

ČR rovněž pokročila v přípravě podmínek na možnost využití finančních nástrojů k čerpání veřejné podpory v programovacím období 2014–2020. Jako vhodné oblasti podpory těmito nástroji byly vytipovány: zvýšení inovační výkonnosti podniků; zvýšení intenzity spolupráce ve vědě, výzkumu, a vzdělávání; zvýšení konkurenceschopnosti začínajících a rozvojových malých a středních podniků (MSP); zvýšení podílu výroby energie z obnovitelných zdrojů nebo zvýšení účinnosti soustav zásobování teplem. Ministerstvo pro místní rozvoj pro tyto účely zpracovalo metodické doporučení. Ačkoli si v tuto chvíli každý řídicí orgán řeší využití finančních nástrojů individuálně, do konce letošního roku bude do meziresortního připomínkového řízení vložen materiál s názvem Centrální správa IFN (inovační finanční nástroje) v programovém období 2014–2020 a aktivizace ČMZRB jako národní rozvojové banky. Účelem dokumentu bude jednak vytvořit centrální strukturu

⁴ Č. 612/2014.

pro implementaci finančních nástrojů v ČR a současně realizovat přeměnu Českomoravské záruční a rozvojové banky, která by měla do budoucna hrát zásadní roli v podpoře investičních aktivit na národní úrovni.

4.1.3 Efektivní veřejná správa a kvalitní legislativní prostředí

Provedení zákona o státní službě

K 1. červenci 2015 byly provedeny klíčové prvky zákona o státní službě, v rámci implementace se uskutečnila výběrová řízení na státní tajemníky, byly vydány zákonem stanovené prováděcí právní předpisy a služební předpisy náměstka MV pro státní službu (k 1. červenci 2015 byly všechny vydané prováděcí právní a služební předpisy účinné). Zároveň byla připravena a usnesením vlády⁵ schválena 1. systemizace služebních a pracovních míst a byly připraveny postupy a metodické pokyny pro přípravu výběrových řízení na představené a řadové státní zaměstnance. Na všech služebních úřadech vznikla k 1. červenci 2015 služební místa a zároveň vedoucí zaměstnanci se k 1. červenci 2015 stali představenými. Řadoví zaměstnanci, kteří splňují zákonné podmínky a chtěli být přijati do služebního poměru, museli do 31. srpna 2015 podat žádost o přijetí do služebního poměru. V současné době jsou průběžně vyhlášována výběrová řízení na obsazování volných služebních míst. Postupně jsou rovněž vyhlášována výběrová řízení na služební místa vedoucích služebních úřadů ve všech služebních úřadech, kde nebylo služební místo vedoucího služebního úřadu obsazeno. Podle přechodných ustanovení zákona o státní službě jsou dále vyhlášována výběrová řízení na služební místa představených - tzv. přesoutěžení.

Již je také připraven systém a proces pro konání úřednické zkoušky. Dne 15. září 2015 se pilotně uskutečnil první termín úřednické zkoušky k oboru služby 78 Organizační věci státní služby a správa služebních vztahů státních zaměstnanců, příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků z povolání. Rovněž byla zahájena přípravná část tzv. 2. systemizace služebních a pracovních míst. MV návrh 2. systemizace předloží vládě k projednání ve druhé polovině listopadu 2015 tak, aby mohla nabýt účinnosti 1. ledna 2016.

Strategický rámec rozvoje veřejné správy

Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014–2020 (zahrnující oblast eGovernmentu ve veřejné správě) byl schválen

vládou v srpnu 2014. V lednu 2015 pak byly vládou schváleny tzv. Implementační plány, které konkretizují jednotlivé činnosti a aktivity vedoucí k naplnění cílů Strategického rámce. Během roku 2015 byla jednotlivá opatření v souladu s časovým harmonogramem průběžně naplňována. Souběžně se schválením Strategického rámce byla zřízena Rada vlády pro veřejnou správu, která je odborným poradním orgánem vlády pro oblast rozvoje, organizace a působnosti veřejné správy.

Odpovědnost za přestupky a řízení o nich, evidence vybraných přestupků

Vládní návrhy zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení i zákona o některých přestupcích se nyní nacházejí v Poslanecké sněmovně a účinnosti mají shodně nabýt dne 1. července 2017. Na tyto materiály bude dále navazovat návrh doprovodného zákona, který provede nezbytné změny vyvolané novou obecnou právní úpravou odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v jednotlivých zákonech. Dne 23. července 2015 byl přijat zákon, kterým se mění zákon o přestupcích, zákon o Rejstříku trestů a některé další zákony. Tento zákon zavádí centrální evidenci vybraných přestupků, jejímž cílem je přísnější postih opakovaně páchaných přestupků, které budou předmětem evidence, a efektivnější ověřování přestupkové spolehlivosti vyžadované některými zvláštními zákony. Ustanovení o evidenci vybraných přestupků a o ověřování přestupkové spolehlivosti nabudou účinnosti dnem 1. října 2016.

Projekt e-Sbírka a e-Legislativa

U projektu e-Sbírka a e-Legislativa se předpokládá vypsání výzvy v rámci IROP v prosinci 2015. Právní úprava byla schválena vládou v říjnu 2015 a návazně bude předložena do Poslanecké sněmovny. Plánované ukončení projektu je k 31. prosinci 2018 a spuštění ostrého provozu k začátku roku 2019. Právní úprava nabude účinnosti k 1. lednu 2019.

Hodnocení dopadů regulace (RIA)

V rámci pokračující metodické podpory resortů v jejich analytické práci při provádění RIA byly v roce 2015 zpracovány doplňkové metodiky k Obecným zásadám RIA, které jsou zaměřeny na některé specifické otázky a témata z oblasti hodnocení dopadů, a jsou tak pomůckou pro zhodnocení příslušných dopadů ze strany zpracovatelů RIA. Jedná se o Metodiku hodnocení dopadů regulace na MSP obsahující specifické otázky zaměřené na aplikaci testu dopadů na MSP, dále Metodiku hodnocení dopadů regulace na konkurenceschopnost zaměřenou především na hodnocení otázek mezinárodní konkurenceschopnosti ČR,

⁵ Ze dne 15. června 2015 č. 465.

Metodiku hodnocení rizik v rámci RIA, která je zásadní pro správnou identifikaci příčin a aktuálních dopadů problému i analýzu rizik navrhovaných variant řešení a Metodiku hodnocení dopadů regulace na administrativní zátěž občanů, včetně dopadů na soukromí, která se zaměřuje na hodnocení dopadů časové náročnosti typických životních situací občanů při styku s veřejnou správou a dopadů na soukromí souvisejících se shromažďováním osobních dat a rozvojem komunikačních technologií. Tyto metodiky byly zpřístupněny resortům i široké veřejnosti na webových stránkách Úřadu vlády ČR. Další novou metodiku představuje Metodika hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů pro materiály předkládané vládě, která se zabývá vyhodnocováním dopadů předkládaných návrhů na rovnost žen a mužů.

4.2 Atraktivní podnikatelské prostředí a rozvoj infrastruktury pro český průmysl⁶

4.2.1 Zlepšování podnikatelského prostředí, rozvoj služeb pro podnikání

Snižování administrativní a regulatorní zátěže podnikatelů

V roce 2015 pokračovaly práce na realizaci schválených opatření, která měla přispět ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. Ze zprávy o pokroku ve snižování administrativní zátěže podnikatelů za rok 2014, která byla schválena vládou dne 1. července 2015, vyplývá, že účinnost nabylo 52 opatření. Lze proto předpokládat, že stanovený cíl snížit zátěž podnikatelů prostřednictvím 60 opatření do konce roku 2015 bude dosažen. Nadále pokračuje práce Expertní skupiny pro snižování administrativní zátěže podnikatelů.

Legislativní rada vlády projednala zavedení tzv. jednotných dat účinnosti právních předpisů a posuzování návrhů právních předpisů s ohledem na dopad na digitální ekonomiku a nedoporučila vládě podněty na změnu Legislativních pravidel vlády přijmout. Jednotná data účinnosti však budou i nadále průběžně doporučována, v případech kdy je to možné, u všech předpisů majících dopad na podnikatelské prostředí.

⁶ V této kapitole jsou rovněž zohledněna opatření, která jsou v NPR 2015 uvedena jako opatření reagující na doporučení z roku 2014. Jde zejména o oblasti energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů. Uvedena jsou rovněž některá nová opatření a iniciativy, kupříkladu novela insolvenčního zákona a Akční plán na rozvoj digitálního trhu.

Ochrana spotřebitele

Návrh zákona, kterým se mění zákon o ochraně spotřebitele a některé další zákony, jehož cílem je zavedení systému mimosoudního řešení spotřebitelských sporů v ČR, zpřesnění právní úpravy nekalých obchodních praktik a též úprava některých pravomocí dozorových orgánů v reakci na problémy aplikační praxe, byl schválen v Poslanecké sněmovně. Avizované změny nabydou účinnosti nejpozději do začátku roku 2016.

Zakládání společností, novela insolvenčního zákona

V návaznosti na iniciativu EU podporující malé a střední podniky (Small Business Act) byl vypracován návrh na snížení nákladů nutných k založení společnosti s ručeným omezením, která je v současnosti nejběžnější formou obchodní společnosti v ČR. V zákoně se navrhuje osvobození od poplatku zápisu skutečností do obchodního rejstříku za splnění stanovených podmínek. Dále byla vypracována novela insolvenčního zákona. Cílem této novely je poskytnout řešení pro některé zásadní problémy, např. poskytuje intenzivnější ochranu před podáváním tzv. šikanózních insolvenčních návrhů.

Informovanost podnikatelské sféry

Za účelem zvyšování povědomí je průběžně prováděna informační a propagační kampaň o službách pro podnikatele a občany na vnitřním trhu EU, mezi které patří Jednotná kontaktní místa (JKM), Kontaktní místa pro výrobky (ProCoP) a služba SOLVIT. Propagace služeb proběhla v září 2015 v rámci Expertních dnů na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně. Úspěšnost informačních kampaní opakovaně dokládá téměř dvojnásobný nárůst dotazů směřovaný především na služby SOLVIT a ProCoP v obdobích, kdy kampaně probíhaly. K 1. říjnu 2015 služba SOLVIT převzala 220 případů, ProCoP 278 dotazů a JKM odpovídala 2869 klientům. Vzhledem k těmto výsledkům budou propagační a informační kampaně pokračovat i v nadcházejících obdobích.

Jednotné povolovací řízení

Je připravována novela zákona o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, která má za cíl zefektivnění systému povolování záměrů. Jedním z principů novely stavebního zákona je zavedení tzv. koordinovaného povolení, kdy stavební úřad v rámci jednoho (tzv. koordinovaného) řízení zkoordinuje podmínky pro umístění a zároveň i provedení stavby, a to vč. posouzení vlivů na životní prostředí (tzv. EIA). V současné době probíhá vypořádání zásadních připomínek po meziresortním

připomínkovém řízení a řešení rozporů. Předpokládané nabytí účinnosti je leden 2017.

4.2.2 Průmyslová politika

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) zveřejnilo již osmnácté vydání publikace Panorama zpracovatelského průmyslu ČR, v letošním roce pod hlavičkou Roku průmyslu a technického vzdělávání 2015 ve spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy a v úzké kooperaci s Českým statistickým úřadem (ČSÚ). Cílem této publikace je poskytnout informace široké odborné veřejnosti o vývoji a dosažených výsledcích zpracovatelského průmyslu a jeho jednotlivých oddílů a skupin a zároveň tak prezentovat výsledky průmyslových firem působících na území ČR.

Podpora malých a středních podniků

Pokračovala také realizace opatření z Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020 a Akčního plánu podpory malých a středních podnikatelů na rok 2015 (AP MSP), splněno bylo již 23 opatření ze 48, například vyhlášení výzvy Národního programu Záruka 2015–2023, vyhlášení výzev programu EFEKT pro rok 2015 a podpora sdružování MSP do konsorcií a klastrů, vytvoření one-stop-shopu pro vývoz a rozvoj služeb Klientského centra pro export. Byly vyhlášeny výzvy v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK). Do konce roku se očekává naplnění 70 % opatření. V současné době je také připravován Akční plán podpory malých a středních podnikatelů na rok 2016.

Podpora exportu

Provoz Klientského centra pro export, Jednotné zahraniční síť a Katalogu služeb potvrdil přínos pro distribuci služeb státu v oblasti podpory exportu. Došlo k nárůstu počtu obslužených klientů i k nárůstu tzv. úspěšných případů. Klientské centrum v období od svého vzniku v roce 2014 do září 2015 poskytlo celkem 467 konzultací. Proces spolupráce MPO, Ministerstvo zahraničních věcí (MZV) a CzechTrade úspěšně pokračuje a lze jej označit za plně funkční. Dne 2. října 2015 byl představen aktualizovaný katalog služeb Klientského centra pro export a Jednotné zahraniční síť. Nová verze katalogu přináší kromě větší integrace služeb i zařazení dalších služeb pro podporu podnikatelských aktivit v zahraniční a odstraňování překážek na trhu. Všechny základní služby jsou poskytovány zdarma, na ně pak navazují další specializované služby.

V roce 2015 byl počet českých oficiálních účastí na veletrzích a výstavách mírně redukován na 30 účastí, kvůli nižšímu objemu vyhrazených

prostředků. V roce 2015 je rovněž realizováno 8 projektů typu Aid for Trade v celkové částce 6 mil. Kč.

Podpora investic

Byla připravena a realizována novela zákona o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů, jejímž cílem je zatraktivnit prostředí ČR pro domácí i zahraniční investory. Účinnosti nabyla dnem 1. května 2015.

4.2.3 Dopravní infrastruktura

Efektivní strategické plánování a jeho realizace

Financování rozvoje dopravní infrastruktury je zajištěno prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury a využívají se jak národní prostředky, tak prostředky z Evropských strukturálních a investičních fondů z Operačního programu Doprava (OP D) 2014–2020 (Fond soudržnosti, Evropský fond pro regionální rozvoj), případně z přímo řízených nástrojů jako je nástroj na propojení EU (CEF) nebo Evropského fondu pro strategické investice (EFSI).

Financování vodních cest z evropských fondů prostřednictvím OP D 2014–2020 je prozatím pozastaveno. Podmínkou pro další využívání Fondu soudržnosti je připravit projekt, který by umožnil významné navýšení podílu vodní dopravy na celkových přepravních proudcích v nákladní dopravě ve směru do námořních přístavů. Jedná se o projekt zlepšení plavebních podmínek mezi Ústím n/L a státní hranicí s Německem, neboť tento úsek je hlavním úzkým hrdlem bránícím ve využívání vodních cest.

Důležitým úkolem je celkové zrychlení přípravy staveb. Návrh zákona o líniových stavbách, který měl být předložen v roce 2015 k projednání, byl stažen z projednávání. Za vhodnější variantu řešení se považuje implementace potřebných principů urychlení přípravy staveb do již existujících zákonů. V tomto ohledu je klíčová především finální podoba novely stavebního zákona a souvisejících zákonů, jejichž cílem je zavedení koordinovaného povolení umožňujícího realizaci stavby.

Národní akční plán čisté mobility byl předložen vládě k projednání (předpoklad projednání do konce roku 2015).

Projekty v rámci budování infrastruktury

V rámci rozvoje silniční infrastruktury byly zahájeny dostavby dálnice D1 mezi Lipníkem nad Bečvou a Přerovem a dálnice D3 do Českých Budějovic. U železniční infrastruktury je v roce 2015 zahájena realizace

velkého množství dílčích projektů, k nejvýznamnějším patří optimalizace části dvoukolejné trati Český Těšín-Dětmorovice a zahájení modernizace dílčích invariantních částí železničního uzlu Brno.

4.2.4 Digitální agenda

Dne 20. srpna 2015 byla schválena vládou Druhá zpráva o plnění opatření aktualizované Státní politiky v elektronických komunikacích „Digitální Česko v. 2.0 – Cesta k digitální ekonomice“ a o naplňování Digitální agendy pro Evropu v ČR. Následně dne 27. srpna 2015 vláda schválila Akční plán pro rozvoj digitálního trhu (viz samostatná pasáž níže v textu), v němž uvádí, že klíčovým předpokladem pro rozvoj digitální ekonomiky je kvalitní vysokorychlostní internetová infrastruktura. Na její výstavbu plánuje ČR v následujících letech čerpat finanční prostředky (až 14 miliard Kč), které jsou alokovány v OP PIK.

Snižování nákladů na výstavbu vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a zjednodušení procesu výstavby

ČR rovněž zahájila transpozici směrnice o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, která přispěje ke zjednodušení administrativy a snížení nákladů spojených s budováním vysokorychlostních přístupových sítí k internetu. Implementace této směrnice má vstoupit v platnost v polovině roku 2016.

Akční plán pro rozvoj digitálního trhu

Cílem vládou schváleného Akčního plánu pro rozvoj digitálního trhu je zejména shrnout na jedno místo plánovaná opatření na podporu digitální ekonomiky na úrovni vlády. Materiál zároveň reaguje na aktuální evropskou debatu o jednotném digitálním trhu. Naplňování bude pravidelně, v půlročních intervalech, vyhodnocováno. V červenci 2018 pak předseda vlády předloží shrnující zprávu, na jejímž základě vláda rozhodne o dalších krocích.

Kybernetická bezpečnost

Dne 25. května 2015 byl schválen Akční plán k Národní strategii kybernetické bezpečnosti na období let 2015–2020. V současné době také probíhá průběžné určování subjektů spadajících pod působnost zákona o kybernetické bezpečnosti a postupně začínají být implementovány povinnosti zákonem stanovené.

4.2.5 Energetika a ochrana klimatu

Aktualizace Státní energetické koncepce

Dne 18. května 2015 schválila vláda aktualizovanou Státní energetickou koncepci (ASEK), která formuluje strategické priority a cíle

spolu s nástroji na jejich prosazování. Dokument dává strategické zadání pro rozvoj české energetiky na dalších 25 let. Posláním ASEK je zajistit spolehlivou, bezpečnou a k životnímu prostředí šetrnou dodávku energie pro potřeby obyvatelstva a národní ekonomiky a rovněž zabezpečit, že ČR bude mít k dispozici stále dodávky energie i v případných krizových situacích. Dokument ASEK prošel komplexním posouzením dopadů na životní prostředí (proces SEA). Všechny požadavky a podmínky vyplývající z tohoto posouzení byly v dokumentu zohledněny a budou i nadále zohledňovány při realizaci priorit a cílů dokumentu ASEK.

Politika ochrany klimatu

Politika ochrany klimatu v ČR je v současné době v přípravě s tím, že je především zpracovávána stěžejní část k politikám a opatřením v souvislosti s ochranou klimatu. Tato kapitola jde napříč různými sektory (energetika, průmysl, doprava, lesnictví, zemědělství, odpady aj.). Projednání této části v rámci meziresortní pracovní skupiny je předpokládáno v listopadu 2015. Samotné dokončení a předložení materiálu vládě je naplánováno v termínu do 31. března 2016.

V říjnu 2015 vláda schválila Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, tzv. Adaptační strategii ČR. Následně bude ve spolupráci s jednotlivými resorty zpracován Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, který bude formulovat již konkrétní opatření určená k realizaci, včetně výše finančních nároků.

Obnovitelné zdroje energie (OZE)

V roce 2015 došlo k další novelizaci energetického zákona. Novela upravuje pravidla pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů a postupy při regulaci cen v elektroenergetice. Novela přináší kromě zpřísnění kontrol vyplácených podpor i rozšíření kompetencí Energetického regulačního úřadu.

Dále v tomto roce proběhla příprava aktualizace Národního akčního plánu ČR pro energii z OZE. V současnosti se čeká na její schválení. Projednání materiálu vládou je plánováno v průběhu měsíce listopadu 2015.

Emise skleníkových plynů

Pokud jde o plnění stanovených cílů v souvislosti s plněním strategie Evropa 2020, emise skleníkových plynů v sektoru ETS (Emissions Trading System) stále klesají. V roce 2014 zařízení spadající do ETS vypustila celkem 66,4 mil. tun CO₂, což je o 1,9 % méně než v předchozím roce. K dosažení cíle snížení emisí v ETS dochází každoročním lineárním snižováním celkového množství emisních

povolenek na úrovni EU. Probíhají také aukce emisních povolenek, které představují významný příjem státního rozpočtu – v roce 2014 činily výnosy 55 mil. EUR.

Energetická účinnost

Plná transpozice směrnice o energetické účinnosti 2012/27/EU, která zavádí společný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v EU s cílem zajistit do roku 2020 splnění hlavního 20% cíle EU pro energetickou účinnost, byla provedena novelami zákonů o hospodaření energií, o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o podporovaných zdrojích energie. EK dne 22. října 2015 vydala vůči transpozici této směrnice v ČR odůvodněné stanovisko, neboť z jejího pohledu nedošlo k úplné transpozici. Z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) byly doposud vyhlášeny výzvy k předkládání projektů na podporu zvyšování energetické účinnosti z 2 operačních programů (OP PIK a Operační program Životní prostředí (OP ŽP)).

Na národní úrovni pokračuje program Nová zelená úsporám, v rámci kterého jsou podporována energeticky úsporná opatření v rodinných domech a v bytových domech na území hl. m. Prahy. Příjem žádostí o podporu v rámci 2. výzvy pro rodinné domy a 1. výzvy pro bytové domy byl zahájen 15. května 2015. Dne 15. července byla vyčerpána alokace pro 2. výzvu pro segment rodinných domů ve výši 900 mil. Kč. Ukončení příjmu žádostí o podporu v segmentu bytových domů proběhlo k 31. říjnu 2015.

22. října 2015 byl zahájen příjem žádostí v rámci 3. výzvy pro rodinné domy v programu Nová zelená úsporám, kde je možné žádat o dotaci průběžně až do roku 2021.

Opatření v oblasti surovin

Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti ČR v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami byl zpracován a předložen vládě, která jej schválila dne 13. července 2015. Plnění Akčního plánu bude mít pozitivní dopad na oblast účinného využívání zdrojů, zejména v komoditách jako jsou kritické suroviny, dále kovy, sklo, papír, plasty, stavební materiály, vedlejší energetické produkty a další. Postupným plněním úkolů vyplývajících z Akčního plánu se bude ČR připravovat na přechod k oběhovému hospodářství.

V návaznosti na rozhodnutí vlády o prolomení limitů těžby hnědého uhlí bude vládě předložena aktualizace Surovinové politiky ČR.

Využití biomasy

V roce 2015 začala probíhat implementace nástroje Zahájení šetření Českého statistického úřadu ENERGO dle Akčního plánu pro biomasu (APB). Zjišťování dat, které probíhá až do 15. ledna 2016, se týká omezeného, náhodně vybraného okruhu domácností. Výsledky by měly být k dispozici v průběhu roku 2016 a jejich využití se předpokládá ve státní správě k upřesnění a aktualizaci energetické koncepce. Dalším plánovaným nástrojem pro implementaci APB byl pro letošní rok stanoven Rozvoj projektu ReStEP (Regional Sustainable Energy Policy), který se zaměřuje na možnost regionálně definovat energetický potenciál OZE v celé možné zdrojové škále do konkrétního katastrálního území ČR a území libovolně většího. Podpora aktualizace tohoto nástroje se v roce 2015 nepodařila ze strany Ministerstva zemědělství realizovat z důvodu nedořešení vlastnických vztahů případných aktualizovaných dat. Aktualizace projektu bude opět řešena v roce 2016.

4.2.6 Environmentální politika

V červnu 2015 byly vyhlášeny první výzvy k podávání žádostí o dotaci z OP ŽP 2014–2020.

Ochrana ovzduší

Dne 16. října 2015 proběhlo veřejné projednávání návrhů koncepcí Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR a Národní program snižování emisí ČR. Po zapracování připomínek uplatněných v rámci veřejného projednávání budou materiály předloženy ke schválení vládě. Na konci září byl ukončen příjem žádostí krajů o podporu z OP ŽP prostřednictvím tzv. kotlíkové výzvy. O dotaci se hlásí 13 krajů, které budou následně prostředky rozdělovat mezi své obyvatele.

Nakládání s odpady

Na základě Plánu odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 byly zpracovány nové Plány odpadového hospodářství krajů pro období 2016–2025, u nichž v současné době probíhá posuzování vlivů na životní prostředí.

Byla schválena novela zákona o odpadech, která zejména uvádí do souladu evropskou a českou legislativu v oblasti odpadů. Zejména z důvodů zřehlednění odpadové legislativy je připravován zcela nový zákon o odpadech a samostatný zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností (věcné záměry obou zákonů schválila vláda v květnu 2015).

Snižování rizika povodní a dopadů sucha

Byly zpracovány plány pro zvládání povodňových rizik, které budou po dokončení procesu SEA předloženy ke schválení do konce

roku 2015. Protipovodňová opatření pro oblasti s významným povodňovým rizikem by měla být realizována v období 2016–2021, jejich realizace bude probíhat zapojením ESIF a to konkrétně OP ŽP.

Je také připravována novela vodního zákona, která bude zaměřena především na obnovení funkčnosti ekonomických nástrojů v ochraně vod tj. poplatků za odběr podzemních vod a vypouštění odpadních vod. Novela je předložena do meziresortního připomínkového řízení.

Materiál Příprava realizace opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody vznikl za účelem komplexního řešení problematik výskytu a dopadů dlouhodobého sucha a byl vzat vládou na vědomí dne 29. července 2015. Návrhy ke zmírnění rizika sucha jsou součástí aktualizovaných Plánů povodí, které budou po dokončení procesu SEA předloženy ke schválení do konce roku 2015.

4.2.7 Zemědělská politika

Program rozvoje venkova na období 2014–2020

Program rozvoje venkova (PRV) a Operační program rybníkářství (OP R) na období 2014–2020 byly schváleny ze strany EK dne 26. května a 2. června 2015. Celková alokace veřejných prostředků je po schválení programového dokumentu EK ve výši cca 2,3 mld. EUR pro PRV a 31,1 mil. EUR v OP R. V současné době mohou zájemci žádat o podporu na projekty v rámci první a druhé výzvy OP R, do konce května 2015 probíhalo přijímání žádostí na plošná opatření PRV a na podzim 2015 také proběhlo 1. kolo příjmu žádostí o dotaci pro projektová opatření dle PRV.

V rámci I. pilíře Společné zemědělské politiky začne v listopadu 2015 Státní zemědělský intervenční fond vyplácet zálohy na jednotnou platbu na plochu (SAPS), v prosinci 2015 pak platby na LFA (poskytované za hospodaření v horských a jinak znevýhodněných oblastech) a platby Natura 2000 (chráněná území).

Posílení exportní výkonnosti zemědělsko-potravinářského sektoru

V rámci podpory exportu byly ukončeny přípravné práce na zřízení pozic prvních zemědělských diplomatů a do konce roku 2015 se očekává výjezd zemědělských diplomatů do vybraných zemí.

4.3 Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování⁷

4.3.1 Rozvoj trhu práce a aktivní politika zaměstnanosti, zvyšování produktivity práce

V oblasti politiky zaměstnanosti je nadále pokračováno v naplňování doporučení Rady pro rok 2014 v oblasti zvyšování efektivity služeb zaměstnanosti, podpoře zaměstnanosti starších osob a nad rámec příslušných doporučení se pokračuje v realizaci opatření k podpoře zaměstnanosti mladých osob, žen a rozvoji predikčních systémů, zejména předvídání budoucích kvalifikačních potřeb na trhu práce.

Záruka pro mládež

V souladu s programem Záruky pro mládež pokračuje podpora mladých osob na trhu práce. Plnění programu je kontinuálně navyšováno. Podle dat ze září 2015 tři čtvrtiny účastníků v průběhu stanovených 4 měsíců zahájily některou z relevantních aktivit či evidenci uchazečů o zaměstnání opustily. Program využívá např. opatření odborných praxí, jeho realizaci dále napomohou připravené směrnice Úřadu práce (ÚP) Podpora návratu do vzdělávání či Stáže do zahraničí. V rámci OP Z byly vyhlášeny příslušné výzvy k provádění Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže pro regiony Ústeckého a Karlovarského kraje.

Zavedení slev na platbách na pojistném na sociální zabezpečení

V souladu s programovým prohlášením vlády je připraven návrh konceptu poskytování slev na platbách (odvodech) zaměstnavatelů na pojistné na sociální zabezpečení a státní příspěvek na politiku zaměstnanosti v těch případech, kdy zaměstnavatel přijme do zaměstnání uchazeče o zaměstnání, který je starší 50 let, či který se vrací z rodičovské dovolené, popřípadě je osobou mladší 25 let bez dlouhodobé praxe.

Efektivní služby zaměstnanosti

V roce 2015 dobiehají projekty Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP

⁷ V této kapitole jsou rovněž zohledněna opatření, která jsou v NPR 2015 uvedena jako opatření reagující na doporučení z roku 2014. Jde zejména o oblasti podpory zaměstnanosti mladších a starších osob, efektivních služeb zaměstnanosti, předvídání kvalifikačních potřeb a reformu regulovaných povolání. Uvedena jsou rovněž některá nová opatření a iniciativy, kupříkladu materiální a potravinová pomoc, pilotní projekt pro kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny a reforma financování regionálního školství.

LZZ) zaměřené na zvyšování efektivity služeb zaměstnanosti (zejména projekt MIKOP). V rámci OP Z jsou stěžejními momentálně připravenými projekty projekt EFES (metodická podpora ÚP a rozvoj práce s klienty ÚP jak z řad uchazečů o zaměstnání, tak z řad zaměstnavatelů), dále pak projekt PIPS (podpora rozvoje informačních a poradenských středisek ÚP s cílem zvýšit kvalitu poskytovaných služeb a jejich dostupnost v oblasti kariérového poradenství, poradenství k volbě povolání apod.). Součástí rozvoje služeb zaměstnanosti je rovněž posilování sítě EURES, a to jak v oblasti kvality poskytovaných služeb, tak v oblasti jejich dostupnosti prostřednictvím rozšiřování personálních kapacit sítě.

Předvídání kvalifikačních potřeb

Hlavním problémem, který významně ovlivňuje možné další snižování nezaměstnanosti, začíná být nesoulad mezi kvalifikačními požadavky zaměstnavatelů v rámci jednotlivých regionů a nabízenými kvalifikacemi uchazečů o zaměstnání. Dlouhodobým prostředkem je proto vytvořit monitorovací predikční systém schopný v základu snížit kvalifikační disproporce na trhu práce. Prvotním krokem je realizace projektu Předvídání kvalifikačních potřeb (PŘEKVAP) od ledna 2014 do listopadu 2015, jehož cílem je vytvořit základy pro systém vyhodnocování a předvídání kvalifikačních potřeb v ČR. V rámci OP Z je připravován návrh projektu Kompas – Barometr trhu práce, který by měl navázat na výstupy projektu PŘEKVAP a dále je rozšířit tak, aby bylo možné získat co nejkompaktnější obraz budoucích potřeb a trendů na trhu práce.

4.3.2 Kvalitní a dostupná zdravotní péče

V rámci zvyšování kvality a dostupnosti zdravotní péče jsou průběžně zaváděna nová opatření. Vláda v srpnu 2015 vzala na vědomí jednotlivé akční plány Národní strategie Zdraví 2020, čímž započala jejich implementační fázi. Zejména akční plán Elektronizace zdravotnictví, který vychází z Národní strategie elektronického zdravotnictví a svým obsahem přispěje k měření a vyhodnocování kvality zdravotní péče a zlepšení informovanosti, je důležitou složkou k dosažení výše uvedeného cíle. Dalším zásadním prvkem je akční plán Kvalita a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb. V neposlední řadě pokračují přípravy na zjednodušení systému postgraduálního vzdělávání lékařů. Ke zvýšení dostupnosti péče přispěla redukce regulačních poplatků.

4.3.3 Sociální začleňování a boj s chudobou

Strategie sociálního začleňování 2014–2020

V roce 2015 vláda pokračovala v plnění opatření uvedených ve Strategii sociálního začleňování 2014 – 2020. Byly nastaveny monitorovací mechanismy a byla stanovena soustava indikátorů pro sledování plnění úkolů vyplývajících ze Strategie. Zprávu o plnění Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020 za rok 2014 vzala vláda na vědomí v červnu 2015. Zpráva ukázala příznivý trend v tzv. souhrnném indikátoru chudoby a sociálního vyloučení, ve vývoji míry zaměstnanosti a některých dalších indikátorech. Chudoba a sociální vyloučení však dopadají neúměrně silně na nezaměstnané, na neúplné domácnosti s dětmi, na domácnosti s 3 a více dětmi a na domácnosti jednotlivců.

Strategie boje proti sociálnímu vyloučení

Počátkem roku 2015 proběhla evaluace plnění opatření Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011–2015, ze které vyplynulo, že bylo zcela splněno 16 opatření. Analýza sociálně vyloučených lokalit z května 2015 poukázala na trend navýšování počtu sociálně vyloučených lokalit a jejich postupného přesunu z měst do periferních venkovských oblastí. V srpnu 2015 byla zahájena příprava aktualizované Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016–2020, která se v první fázi zaměří na formulaci měřitelných strategických cílů, jež budou v první polovině 2016 rozpracovány do dílčích opatření.

Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017

V oblasti politiky přípravy na stárnutí jsou průběžně realizována opatření obsažená v dokumentu Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017. Jeho aktualizaci schválila vláda v březnu 2015.

Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020

V září 2015 vláda schválila první Zprávu o plnění Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020 za rok 2014, která zahrnuje témata od podpory přístupu k bydlení a zdravotní péči až po podporu zvyšování informovanosti a spolupráce všech relevantních aktérů. Opatření sledovaná v roce 2014 se dařilo průběžně plnit, zcela splnit se podařilo 2 opatření s termínem do konce roku 2014.

Sociální bydlení

Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025 byla schválena vládou v říjnu 2015. Účelem Koncepce je zajištění přístupu a udržení dlouhodobého, kvalitativně standardního a prostorově nesegregovaného nájemního bydlení prostřednictvím souboru nástrojů bytové

a sociální politiky. Následné předložení zákona o sociálním bydlení do vlády je plánováno na první polovinu roku 2016.

Rozvoj sociálních služeb

Průběžně probíhá příprava Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016–2020, nyní je k dispozici pracovní verze, která vznikla i za podpory zástupců různých zainteresovaných subjektů. Bude probíhat standardní konzultační a připomínkový proces a zároveň se jedná o možnosti prodloužení platnosti Strategie až do roku 2025.

Zákon o sociálních pracovnících

Pokračuje příprava zákona o sociálních pracovnících, který legislativně ukotví výkon sociální práce, vymezí pozici sociálních pracovníků, ale zejména bude klientům (i potenciálním) garantovat kvalitu výkonu sociální práce. Předložení věcného záměru zákona vládě je plánováno na prosinec 2015.

Potravinová a materiální pomoc

V návaznosti na schválení Operačního programu potravinové a materiální pomoci (OP PMP) s alokací 27,446 mil. EUR je v současné době poskytována pomoc formou přímé distribuce potravin a základního materiálního zboží konečným příjemcům. MPSV jakožto řídicí orgán OP PMP v současné době připravuje opatření, která mají za cíl snižovat počet osob ohrožených nejhoršími formami chudoby, a to především se zaměřením na rodiny s dětmi. Tyto intervence jsou řízeny v koordinaci a se zaměřením na priority v OP Z a IROP.

4.3.4 Rovnost žen a mužů

Vládní strategie pro rovnost žen a mužů a další opatření

V roce 2015 vláda pokračovala v naplňování Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014–2020 a realizaci souvisejících opatření. V červenci 2015 vláda schválila Zprávu za rok 2014 o rovnosti žen a mužů a o naplňování uvedené vládní strategie. Zpráva obsahuje vyhodnocení stavu a také doporučení za účelem efektivnějšího naplňování vládní strategie.

Usnesením vlády z července 2015 byl schválen podnět Rady vlády pro rovnost žen a mužů směřující k důslednějšímu provádění hodnocení dopadů materiálů předkládaných vládě na tuto oblast. Vláda zároveň doporučila využívání Metodiky hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů a uložila členkám a členům vlády ČR od ledna 2016 zajistit členění všech zjišťovaných statistických dat dle pohlaví. Nadále také probíhají školení pro jednotlivé resorty s cílem

prohloubit kompetence v oblasti hodnocení dopadů regulace na genderovou rovnost.

4.3.5 Kvalitní vzdělávání

Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi (IPn Pospolu)

Projekt Pospolu je zaměřen na podporu spolupráce středních odborných škol a zaměstnavatelů s cílem navrzení systémových a legislativních úprav, které by vedly k usnadnění a prohloubení této spolupráce. Vzhledem k tomu, že projekt se blíží k závěru, byla v roce 2015 vytvořena sada doporučení ke zlepšení odborného vzdělávání na středních školách. Doporučení se týkají zejména (i) usnadnění přechodu absolventů ze školy do praxe a podpory jejich uplatnění v oboru; (ii) zvýšení úrovně kompetencí absolventů tak, aby odpovídaly potřebám zaměstnavatelů; (iii) sladování nabídky odborného vzdělávání se změnami kvalifikačních potřeb na trhu práce a (iv) zvýšení atraktivity odborného vzdělávání pro mladé lidi.

Rok průmyslu a technického vzdělávání (2015)

Během roku 2015, tedy Roku průmyslu a technického vzdělávání, spolupracovaly firmy a podniky se školami na nejrůznějších úrovních (např. společné dny otevřených dveří, vědomostní soutěže pro žáky a studenty, vzdělávání pedagogických pracovníků ve firmách a na pracovištích reálné praxe, podpora málo četných a ojedinělých oborů vzdělání). Na podporu technického vzdělávání v roce 2015 byly vypsány rozvojové programy, kterými se podpořily různé typy škol a neziskových organizací. Jednalo se například o rozvojový program na podporu polytechnické výchovy v MŠ a základních školách, rozvojový program na podporu odborného vzdělávání či rozvojový program na podporu činnosti nestátních neziskových organizací působících v oblasti předškolního, základního, středního a základního uměleckého vzdělávání. V rámci OP VVV se připravují výzvy na zvyšování kvality odborného vzdělávání včetně posílení jeho relevance pro trh práce. Toto téma je také obsaženo v projektech zaměřených na podporu regionálních a místních specifíků v rámci Krajských a Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání.

Provádění Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020

V roce 2015 byl připraven harmonogram Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 a nastavilo se provázání s OP VVV, v rámci kterého budou některé aktivity strategie financovány. Byla připravena metodika

pro podporu otevřených digitálních učebních zdrojů. Byl zpracován materiál, který navrhuje systém pravidelných aktualizací jednotlivých RVP a navazujících dokumentů a připravují se inovace RVP s ohledem na aktuální poznatky a potřeby rozvoje digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků. Dále byla podpořena celoevropská kampaň Code Week – Evropský týden programování a informatického myšlení. V rámci OP VVV se připravují výzvy pro fakulty vzdělávající učitele na projekty, které v příštích letech pomohou s implementací nového vzdělávacího obsahu do vzdělávání učitelů a do školní praxe.

Financování regionálního školství

Do konce roku 2015 budou dokončeny práce na reformě financování regionálního školství. Navrhované řešení je založeno na principu náhrady určité části systému stávajících republikových a krajských normativů zajišťujících transfer finančních prostředků státního rozpočtu z rozpočtu MŠMT do rozpočtů jednotlivých krajů a dále do rozpočtů jednotlivých škol a školských zařízení, systémem normativů stanovených centrálně z úrovně MŠMT.

4.3.6 Reforma regulovaných povolání

ČR dokončila další etapy procesu vzájemného hodnocení vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k povoláním, který probíhá na základě sdělení EK ze dne 2. října 2013 a souběžně probíhajícího pilotního projektu ex ante hospodářských reforem zaměřeného na reformu regulovaných povolání.

Ve spolupráci s uznávacími orgány, do jejichž gesci spadají profese prvního klastru, byl dokončen přezkum přiměřenosti u těchto profesí a vypracován akční plán, který byl v dubnu 2015 zaslán EK. EK, a případně další státy EU, by se k němu měly vyjádřit formou připomínek a návrhu dalších opatření k dosažení odůvodnitelné a transparentní regulace.

V průběhu těchto etap transparentního procesu bylo přezkoumáno 282 profesí. Bylo zkontrolováno, aktualizováno a doplněno více než 7000 údajů, čímž došlo ke zvýšení transparentnosti a funkčnosti v této oblasti. Akční plán obsahuje 57 změn regulačních právních předpisů, z nichž drtivá většina cílí na zjednodušení či snížení regulace. Tyto předpisy jsou zvažovány nebo již postupně prochází legislativním procesem. Resorty se zaměřily především na zmírnění stávajících požadavků, jejich sjednocení u obdobných regulovaných činností a zakotvení přístupu k regulovaným profesím na základě uznání neformálního vzdělávání prostřednictvím zkoušek v rámci Národního programu kvalifikací.

U druhého klastru profesí přezkum přiměřenosti probíhá a akční plán bude vypracován a zaslán EK v lednu 2016.

Konečná verze analýzy regulovaných povolání z ekonomického pohledu ve svých závěrech uvádí, že vypovídající hodnota formálního počtu regulovaných profesí ve vztahu k ekonomickým dopadům je nízká a že plošné snižování nebo dokonce snižování regulace u početně nejvíce zastoupených profesí nevede ke statisticky významnému ekonomickému dopadu. Z tohoto pohledu je třeba odlišit proces reformy v dopadech čistě ekonomických na jedné straně a právních a harmonizačních na straně druhé. Právní a harmonizační cíle revize regulace profesí jsou současnými kroky ČR postupně naplňovány a ČR vykazuje zejména vysokou míru transparentnosti uznávání, která je klíčová pro aspekt volného pohybu osob.

4.3.7 Podpora příchodu kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí

Zrychlená procedura pro vnitropodnikové převáděné a lokalizované zaměstnance (projekt Fast Track) a projekt Welcome Package pro investory

Do projektu Fast Track bylo v letošním roce (stav k 1. říjnu 2015) přijato 99 žádostí. Projekt Welcome Package pro investory není tak hojně využíván jako projekt Fast Track, byť se počty žádostí oproti roků 2013 a 2014 zvýšily - v roce 2013 byla vyřízena 1 žádost, v roce 2014 17 žádostí a k 1. říjnu 2015 31 žádostí.

Pilotní projekt Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny

Cílem projektu, na kterém spolupracuje MZV, MPO, MPSV a MV, je obsadit dlouhodobě neobsazené pracovní místo určené pro vysoce kvalifikované zaměstnance občanem Ukrajiny, který bude disponovat požadovanými znalostmi a schopnostmi a zároveň snížit administrativní přetížení zastupitelských úřadů na Ukrajině. K projektu bylo v polovině října 2015 ukončeno připomínkové řízení a v první polovině listopadu bude předložen vládě ke schválení.

4.3.8 Strategie migrační politiky ČR

Vláda svým usnesením⁸ schválila Strategii migrační politiky ČR a Komunikační strategii ČR k migraci a vzala na vědomí projektové karty stanovující konkrétní opatření, jejich charakteristiku, gesci a harmonogram plnění. Realizace Strategie bude v meziresortní spolupráci zajišťována prostřednictvím Koordinačního orgánu pro řízení ochrany

⁸ Ze dne 29. července 2015 č. 621.

státních hranic a migraci. Jednou z jejich stěžejních zásad je podpora legální migrace, která je pro stát a pro občany přínosná, aby ČR mohla pružně reagovat na potřeby svého pracovního trhu a reflektovat dlouhodobé potřeby státu. Mezi nástroje sloužící k prosazování této zásady v praxi patří zavedení programů legální migrace určených pro cizince, na jejichž pobytu má ČR zvláštní zájem; posílení efektivity procesu povolování vstupu a pobytu cizinců, revize systému zaměstnaneckých karet a zavedení nových podmínek vstupu a pobytu cizinců za účelem podnikání.

4.4 Růst založený na výzkumu a inovacích⁹

4.4.1 Hodnocení a financování vědy, výzkumu a inovací (VaVal)

Vláda v průběhu roku 2015 pokračovala v realizaci Individuálního projektu národního „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“, v jehož rámci jsou připravovány nové metodické postupy hodnocení výzkumných organizací. Připravuje se nová metodika hodnocení (tzv. Metodika 2017+), která vychází ze zkušeností s implementací Metodiky 2013, z hodnocení prováděného Akademií věd ČR a z Individuálního projektu národního Metodika.

Vláda schválila usnesením¹⁰ aktualizaci Cestovní mapy České republiky velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace. Dne 30. září 2015 vzala na vědomí rovněž zcela novou Cestovní mapu České republiky velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace pro léta 2016–2022.

Vláda svým usnesením¹¹ posílila podporu udržitelnosti výzkumných infrastruktur v období následného víceletého rozpočtového rámce 2016–2022.

Návrh výdajů státního rozpočtu na VaVal pro rok 2016 je zapracován do návrhu státního rozpočtu na rok 2016, který vláda předložila Poslanecké sněmovně. Došlo k posílení podpory VaVal 2015/2016 o 2,2 mld. Kč. Na podzim 2015 začínají práce na přípravě návrhu výdajů pro rok 2017.

⁹ V této kapitole jsou rovněž zohledněna opatření, která jsou v NPR 2015 uvedena jako opatření reagující na doporučení z roku 2014. Jde zejména o oblast hodnocení a financování VaVal.

¹⁰ Ze dne 25. května 2015 č. 381.

¹¹ Usnesení č. 748 a 749 ze dne 23. 9. 2015.

4.4.2 Rozvoj podmínek pro excelentní výzkum

Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR a příprava zákona o podpoře VaVal

Aktualizace Národní politiky VaVal pokračuje tak, aby na konci roku 2015 mohla být předložena vládě k projednání. Bylo provedeno zhodnocení cílů a opatření předchozí Národní politiky a celková analýza stavu VaVal s využitím statistických údajů ČSÚ, Eurostatu, OECD a údajů Informačního systému VaVal. Na tomto základě byly identifikovány silné a slabé stránky systému, na které bude reagovat jak nová Národní politika VaVal, tak připravovaný zákon o podpoře výzkumu, vývoje a inovací. Klíčovými výzvami jsou především koordinace a strategické řízení celého systému, stav aplikovaného výzkumu, celková uzavřenost systému, nízká spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem (věcně i finančně), nízká mezinárodní spolupráce, malá mobilita pracovníků, financování i rozsah a metody hodnocení v systému VaVal. Protože některé změny týkající se například řízení, podpory aplikovaného výzkumu a hodnocení, je třeba kodifikovat, pokračuje se souběžně s přípravou věcného záměru nového zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací s cílem připravit nový legislativní rámec.

Národní programy udržitelnosti I a II

Vláda pokračuje v implementaci Národních programů udržitelnosti I a II. Roku 2015 byla vyhlášena již 5. veřejná soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích k Národnímu programu udržitelnosti I a zároveň 1. veřejná soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích k Národnímu programu udržitelnosti II. Realizace obou programů zásadním způsobem napomůže k zabezpečení udržitelnosti nových kapacit pro provádění VaVal, které byly vybudovány za využití prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace a z Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost v letech 2007–2015.

Vybrané projekty

Technologická agentura ČR (TA ČR) úspěšně pokračuje v realizaci projektu Zefektivnění TA ČR spolufinancovaného z OP LZZ, který nese zajímavé výsledky, které mohou být využity nejen TA ČR ale i ostatními orgány státní správy. Jedná se zejména o systém analýz dat v oblasti VaVal pro měření výsledků a dopadů, který byl pilotně ověřen na dvou programech TA ČR, nastavení metodických a poradenských služeb TA ČR, které přispěly k zefektivnění informovanosti žadatelů a příjemců, vypracování

metodiky zadávání veřejných zakázek metodou PCP (pre-commercial public procurement), vypracování metodiky uplatňování daňových odpočtů na VaV ve spolupráci s Finančním úřadem a MF, či nastavení a pilotní ověření spolupráce s EGAP na vývozu výsledků VaV.

TA ČR v rámci svých kompetencí v aplikovaném výzkumu, vývoji a inovacích připravuje dva nové programy – program na podporu společenskovedního aplikovaného výzkumu ETA a program na podporu mladých výzkumných pracovníků ZETA. Zároveň dojde k modifikaci programu BETA a přípravě jeho nástupce. V rámci tohoto programu je důležité především pilotní ověřování nástroje PCP, které bylo zhodnoceno v září zahraničními experty na PCP.

4.4.3 Rozvoj spolupráce mezi podnikovou sférou a výzkumnými organizacemi

Pro podporu spolupráce veřejného výzkumného sektoru a podnikového sektoru v oblasti aplikovaného výzkumu schválila vláda národní program TRIO, zaměřený na financování klíčových technologií.

Součástí změn směrem k větší podpoře spolupráce veřejného výzkumného sektoru se sektorem průmyslu a služeb bylo obnovení činnosti Rady vlády pro konkurenceschopnost a hospodářský růst. Zde probíhají sektorově zaměřené diskuse o potřebách průmyslu ve vztahu ke sféře VaVal s cílem formulovat přesnější zadání pro přípravu programů aplikovaného výzkumu.

Implementace Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR

Strategické směřování podpory výzkumných a inovačních aktivit v ČR zásadně ovlivní implementace Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci, jejímž účelem je efektivní zacílení finančních prostředků do prioritně vytyčených perspektivních oblastí. Na identifikaci těchto oblastí se podílejí reprezentanti podnikatelské sféry, výzkumných a vzdělávacích institucí, veřejné správy a dalších partnerů, přičemž tato spolupráce je příležitostí pro překonání zmíněné slabé kooperace mezi veřejnou a soukromou sférou v oblasti VaVal.

Programy pro rozvoj spolupráce

TA ČR pokračuje v implementaci schválených programů, kdy spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou je nejvíce využívána v rámci programů Centra kompetence, Alfa a Epsilon. Projekty podpořené v rámci 1. Veřejné soutěže programu Centra kompetence prošly v roce 2015 hodnocením v polovině období, tj. po 4 letech implementace.

Všechny projekty byly hodnoceny jako přínosné pro spolupráci akademické sféry s podniky a již začínají přinášet první reálné ekonomické výstupy.

Byla vyhlášena druhá veřejná soutěž v podprogramu 1 programu GAMA, která se zaměřuje na nastavení systému komercializace na výzkumných organizacích a přispívá tak systémovými kroky k větší spolupráci mezi výzkumnými organizacemi a aplikační sférou. V rámci této veřejné soutěže bylo podpořeno 11 projektů. V programu Omega byla vyhlášena 3. veřejná soutěž, která je v současné době v hodnotícím procesu. V oblasti mezinárodní spolupráce ve VaVal došlo k vyhlášení druhé veřejné soutěže v programu mezinárodní spolupráce DELTA. Tato výzva byla zaměřena na spolupráci se třemi provinciemi Číny a na Taiwan. V současné době jsou projekty v hodnocení, jelikož veřejná soutěž byla ukončena 30. září 2015.

4.4.4 Inovační podnikání a rozvoj startupů

V roce 2015 byla prioritou příprava a postupné vyhlášení výzev jednotlivých programů v rámci OP PIK, které směřují na podporu malých a středních podnikatelů, dále VaVal, na rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií a také do oblasti energetiky. Bylo vyhlášeno prvních 15 výzev v OP PIK.

Národní inovační fond

V roce 2015 došlo v návaznosti na dokončenou ex-ante analýzu finančních nástrojů OP PIK k vytvoření studie proveditelnosti implementace podpory kapitálových vstupů. Vláda v říjnu 2015 schválila vytvoření státní investiční společnosti Národní inovační fond, investiční společnost, a.s. (NIF). Cílem zřízení NIF je poskytovat podporu formou kapitálových vstupů na financování inovativních podnikatelských záměrů českých start-upů. V roce 2016 budou pokračovat práce na vytvoření investiční společnosti s předpokládaným spuštěním podpory v roce 2017.

Využití potenciálu průmyslového vlastnictví

S cílem podpořit inovační klima a mezinárodní konkurenceschopnost firem v regionu ČR v září 2015 ratifikovala Dohodu o Visegrádském patentovém institutu. Institut usnadní možnost využívání mezinárodního systému ochrany nových technických řešení podle Smlouvy o patentové spolupráci, zejména přispěje ke snížení nákladů českých inovujících firem na patentové rešerše. Institut přitom využije stávající rešeršní a průzkumové kapacity národních úřadů průmyslového vlastnictví Visegrádských zemí.

TA ČR ve spolupráci s MŠMT a MPO realizuje projekt INKA – Mapování inovačního potenciálu, v rámci kterého vzniká metodika mapování inovačního prostředí ČR udržitelná v čase. Poslední ověřovací kolo na primárních datech bylo ukončeno v září 2015 a hotová metodika a výstupy byly předány v říjnu 2015.

4.4.5 Kosmické aktivity

Investice do kosmických aktivit

Vláda svým usnesením¹², schválila navýšení příspěvku ČR do volitelných programů Evropské kosmické agentury o 110 mil. Kč a zároveň stabilizovala příspěvek ve výši 90 mil. Kč na stávající závazky, které Ministerstvo dopravy zajišťovalo. Záměr navýšit prostředky směřující do volitelných programů ESA je v souladu jak s Národním kosmickým plánem na období 2014–2019, který vláda schválila v roce 2014, tak i s prioritami NPR na roky 2014 i 2015.

Implementace Národního kosmického plánu

Naplňování Národního kosmického plánu (NKP) je průběžné. Nyní je zpracováván Realizační plán NKP, jehož smyslem je identifikovat opatření a konkrétní činnosti k naplnění jednotlivých doporučení NKP.

¹² Ze dne 29. července 2015 č. 612.

5. Závěr

Tento materiál podává souhrnný přehled o stavu realizace opatření v oblasti hospodářské politiky, které si vláda ČR vytyčila ve svém Národním programu reformy z dubna 2015. Současně informuje o dosavadních krocích a plánech vlády, kterými reaguje na hospodářsko-politická doporučení Rady pro ČR z července 2015. V rámci procesu koordinace hospodářských politik členských států na evropské úrovni vláda považuje tato doporučení za užitečný nástroj, kam přednostně zaměřit své reformní úsilí. Po diskuzi na národní úrovni, včetně zapojení hospodářských a sociálních partnerů, jsou přijímána a realizována v těchto oblastech konkrétní opatření vedoucí k naplnění cílů formulovaných v doporučeních.

Letošní doporučení z velké části odpovídají hospodářským prioritám uvedeným v programovém prohlášení vlády a dle obsahu materiálu jsou již nyní podnikány aktivní kroky k jejich naplnění. Ve fiskální oblasti dojde od příštího roku ke konsolidaci vládních rozpočtů postupně směřující ke střednědobému cíli, tj. strukturálnímu schodku ve výši 1 % HDP, a to vlivem vyššího daňového výběru a efektivnějším řízením vládních výdajů. V rámci zlepšování efektivity a správy ve zdravotnictví pokračuje vláda v realizaci opatření uvedených v NPR 2015. Ke zvýšení transparentnosti významně přispělo nedávné schválení transparenční novely, která kupříkladu zavádí povinné zveřejňování smluv a jejich dodatků mezi poskytovatelem a plátcem zdravotní péče.

Boj s daňovými úniky je velkou prioritou vlády, a proto vnímá související doporučení v oblasti daňové politiky jako výraznou podporu svým snahám. Hlavními nástroji jsou elektronická evidence tržeb, kontrolní hlášení a mechanismus přenesení daňové povinnosti. Realizována jsou také dílčí opatření ke snížení zdanění práce u vybraných skupin osob (důchodci, rodiny s dětmi), která budou částečně kompenzována výnosy ze zvýšení zdanění v jiných oblastech (hazard, loterie, tabák).

Další významnou prioritou vlády je boj proti korupci. Podrobné vyhodnocení plnění Akčního plánu boje s korupcí na rok 2015 bude předloženo vládě do konce března příštího roku. Jedním z klíčových protikorupčních opatření je i přijetí nového zákona o zadávání veřejných zakázek, který byl v říjnu 2015 schválen vládou. V legislativním procesu se také nachází zákon týkající se zavedení centrálního registru smluv, který byl v září 2015 schválen Poslaneckou sněmovnou.

Pokud jde o oblast vzdělávání, pokračuje projednávání novely zákona o vysokých školách v Poslanecké sněmovně. Byl také vytvořen návrh kariérního systému pro učitele, který je dále diskutován, s cílem dokončit ho současně s dalšími pracemi tak, aby návrh novely zákona o pedagogických pracovnících mohl být schválen v průběhu nadcházejícího roku. Významným krokem ke zvýšení inkluзивity vzdělávání je vládou schválené zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání, jdoucí ruku v ruce s kroky k navyšování kapacit v mateřských školách. Ke zlepšení dostupnosti a kvality služeb péče o děti přispěl zákon o dětské skupině. V současnosti je evidováno 51 dětských skupin (možnost nikoli povinnost evidence zavedla novela zákona v červnu 2015), další desítky žádostí jsou v procesu zpracování.

Realizace jednotlivých opatření z NPR 2015 pokračuje uspokojivě, většina opatření je průběžně plněna. V polovině roku byly provedeny klíčové prvky zákona o státní službě. Vláda schválila první systemizaci služebních míst, předložení druhé je plánováno v listopadu 2015. V květnu 2015 byla schválena aktualizace Státní energetické koncepce, dále byl novelizován energetický zákon. Na listopad 2015 je plánováno projednání aktualizace Národního akčního plánu ČR pro energii z obnovitelných zdrojů ve vládě.

V oblasti digitální agendy schválila vláda koncem srpna 2015 Akční plán pro rozvoj digitálního trhu, který na jednom místě shrnuje plánovaná opatření na podporu digitální ekonomiky. Přesto si je vláda vědoma, že v této oblasti existuje další prostor pro zlepšení. Urychlení pokroku by dále bylo žádoucí kupříkladu v oblasti zrychlení přípravy staveb či schválení balíku zákonů k rozpočtové odpovědnosti v Parlamentu ČR.

ČR má možnost využívat i nadále alokaci téměř 24 mld. Kč z Evropských strukturálních a investičních fondů, nicméně stejně významnou je příprava na období po roce 2020, kdy budou prostředky z těchto fondů s vysokou pravděpodobností významně omezeny. I proto je nutné začít se orientovat na čerpání prostředků z finančních nástrojů přímo řízených Evropskou komisí, jako jsou např. CEF, EFSI, HORIZON, COSME, LIFE a další.